

מוסדות מקור חיים

בראשות הרב עדין אבן ישראל שטיינזלץ שליטי"א

לרפואת הרב אברהם אבא בן ברין נדל חנה

ואפילו בהסתרה שבתוך ההסתרה - גם שם נמצא השם יתברך

הרב שחן אהרנרייך

מכירים את הרגעים האלה? שאתם עוצרים לרגע בחיים, מסתכלים עליהם מבחוץ ושואלים: איך הגעתי לכאן? האם אני בכלל בחרתי בדרך הזאת או שפשוט איך שהוא התגלגלתי בחיים? האם אני אחראי על חיי או שמא איזה גורל שמימי מוביל אותי? האם אני מחצה מהמקום שהגעתי אליו?

פרשת השבוע, עוסקת ברובה במצוות הבאות לאדם מתוך מציאות חיים שהוא נקלע אליה. המילה "כי" הפותחת את הפרשה, חוזרת בה רבות בהמשכה. מילה זו מבטאת מציאות מקרית, – אם נקלעת למציאות מסוימת עליך לעשות כך וכך. לכן רבות מהמצוות הן מצוות שאדם לאו דווקא אמור לעשות אותם לכתחילה ואף עדיף שאדם לא יקיים אותם בכלל, רק אם הוא נקלע בדיעבד למציאות כזו, הוא צריך לקיים מצוות אלו. דוגמאות למצוות כאלו: דיני אשת יפת תאר שאדם "הסתבך" בהתאהבות עם שבויה במלחמה, אדם שיש לו אישה אהובה ואישה שנואה והורים שיש להם בן סורר ומורה.

מצוות אלו מראות בעיניי את גדולתה של התורה שאינה עוסקת רק בחיים אידיאליים מושלמים, אלא מדריכה את האדם גם במציאות מורכבת שהוא נקלע אליה. התורה מכוונת את האדם גם בבור תחתיות, גם כאשר הוא נופל, ישנם מצוות והוראות אלו קיוות כיצד לצאת מהמצב, כיצד לעלות ולהצליח לפגוש את ה' גם בתוך ההסתרה.

ואולי ניתן לומר יותר מכך. זה שחלק גדול מתר"ג מצוות אינן יכולות להתקיים במציאות אידיאלית, מראה לנו שגם המציאות החסרה - המציאות של ההסתרה, יש בה משהו לכתחילה – דווקא שם מתגלות מצוות מסוימות. היכולת של אדם להתמודד עם הנפילה, לצאת ממנה, למצוא את ה' גם בה, היא עבודת ה' מיוחדת בפני עצמה, שאלוקים רוצה בה. אנשים אלו יכולים להיות במדרגה יותר גבוהה ממי שלא נפל כלל – "במקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים אינם עומדים".

אך האם גורלו של האדם הוא מקרי לחלוטין? האם אין חוקיות במקרים המתרגשים על האדם?

רש"י על הפרשה יוצר קשר בין אוסף המקרים שהתורה מתארת. כך כותב רש"י על אשת יפת תאר: "אבל אם נשאה סופו להיות שונאה, שנאמר אחריו: כי תהינה לאיש וגו' וסופו להוליד ממנה בן סורר ומורה, לכך נסמכו פרשיות אלו". ובהמשך דורש שוב רש"י את סמיכות הפרשיות בין "כי יהיה באיש חטא משפט מוות" לבן סורר ומורה: "סמיכות הפרשיות מגיד שאם חסים אביו ואימו עליו (על בן סורר ומורה) סוף שיצא לתרבות רעה

קיבוץ כפר עציון, ד"נ צפון יהודה 90912 | (ע"ר) 580082915 | אתר: www.makor-c.org

טל. 02-9934810 | פקס. 02-9934812 | דוא"ל: makor.c@gmail.com

מוסדות מקור חיים

בראשות הרב עדין אבן ישראל שטיינזלץ שליטי"א

ויתחייב מיתת בית דין". גם במצוות החיוביות דורש רש"י את קשר הפרשיות: "אם קיימת מצוות שילוח הקן סופך לבנות בית חדש ותקיים מצוות מעקה, שמצווה גוררת מצווה, ותגיע לכרם ושדה ובגדים נאים, לכך נסמכו פרשיות הללו".

לעיתים נראה לנו שיד המקרה מתרגשת עלינו, נוחתים עלינו דברים משום מקום, אנחנו מובלים למקומות שאין אנחנו רוצים בהם: הבן סורר מן הדרך, האישה כבר לא אהובה... אבל אומר לנו רש"י שלעיתים דבר גורר דבר. כשאדם נמצא במסלול שלילי אז הכול הולך בכיוון הזה וזה כבר לא בשליטתו. הדרך לצאת ממהלך כזה הוא להתחיל לסובב את הגלגל לכיוון אחר. מול החוק של: "עברה גוררת עברה" בא החוק של: "מצווה גוררת מצווה". ברגע שאדם מתחיל לעשות טוב, מחפש את החיובי, מניע את חייו לעשייה ויצירה אז החיים ממשיכים להתגלגל בכיוון הזה: ממצוות שילוח הקן עוברים לבניית בית חדש ומקיימים מצוות מעקה ומשם ממשיכים לשדה וכרם ובגדים נאים ובכל דבר מקיימים את מצוותו.

שמחה כולנו רק למקרים טובים וברוכים של עשיית טוב ויצירה חיובית.